

LOCALE BELANGEN

ORGAAN VAN DE VEREENIGING VOOR LOCALE BELANGEN

Verschijnt den 1sten en 16den van elke maand.

Opneming van een stuk beteekent niet, dat de Redactie zich met den inhoud vereenigt.
ALLE STUKKEN UITSLUITEND TE ADRESSEEREN: POSTBOX 38, SEMARANG.

✓ Toepassing van het vernietigingsrecht op raadsbeslissingen in zake belastingen.

In het elders in dit nummer afgedrukte gedeelte *) uit de Memorie van Antwoord op het Afdeelvingsverslag over afdeeling IV der Begroting 1933 komt een passage voor, die blijk geeft van een opvatting, waartegen wel een en ander valt in te brengen.

Na een beschouwing, die tot de slotsom leidt, dat het bestaan van een administratieve procedure niet a priori de uitoefening van het vernietigingsrecht uitsluit, welke beschouwing wordt gegeven naar aanleiding van een op de Hinderordonnantie berustende beslissing, wordt gezegd: „In belastingzaken zal iets dergelijks het geval kunnen zijn, ingeval het administratief beroep gaat over het bedrag van den aanslag en de Regeering van oordeel is, dat de aanslag in strijd met het algemeen belang of met de wet is opgelegd”.

Indien deze toevoeging geschiedt om het betoog met betrekking tot de Hinderordonnantie te versterken, is het voorbeeld al weinig gelukkig gekozen.

Het schijnt aan gerechten twijfel onderhevig of administratief beroep krachtens de Hinderordonnantie en beroep in belastingzaken wel als analoog naast elkander mogen worden gesteld.

In Nederland is de procedure voor beide gevallen geheel verschillend. Ter zake van de Hinderwet beslist als administratieve rechter in hoogste instantie de Kroon, gehoord de afdeeling Geschillen van Bestuur van den Raad van State.

In belastingzaken bestaat beroep op de raden van beroep voor de directe belastingen, wier uitspraken door den Hoogen Raad kunnen worden gecasseerd.

Voor dit verschil zijn goede gronden aan te wijzen.

De Hinderwet geeft aan iedereen de gelegenheid bezwaren in te brengen tegen het verleenen van een vergunning en stelt bij afwijzende beschikking de gelegenheid tot beroep open. Dit ligt in de rede. Bij het oprichten van een onder de Hinderwet vallend bedrijf zijn algemeene belangen betrokken, althans komen daarbij belangen van anderen dan de aanvrager der vergunning ter sprake. Het afwegen van deze belangen is nu nimmer een kwestie

van zuivere wetstoepassing, maar steeds in meer of mindere mate een vraagstuk van beleid.

Bij het opleggen van een belastingaanslag, en dus bij een daaruit ontstaan geschil, is nimmer eenig ander belang betrokken dan dat van den belastingplichtige, en zijn de feiten door den beroepsrechter onaantastbaar vastgesteld, dan is het geschil verder zuiver juridisch, hetgeen uitgedrukt is, doordat de uiteindelijke beslissing in handen van den Hoogen Raad, het hoogste rechtscollege, is gelegd.

Hier in Indië is de beroepsrechter in zaken betreffende de Hinderordonnantie en in geschillen over belastingaanslagen van stadsgemeente- en regentschapsraden dezelfde, nl. de Colleges van Gedeputeerden van de Provinciale Raden. Maar daaruit mag niet worden afgeleid, dat nu ten aanzien van de uitoefening van het vernietigingsrecht geen onderscheid gemaakt moet worden.

Er is derhalve aanleiding om, als vaststaande aannemende, dat besluiten krachtens de Hinderordonnantie aan het vernietigingsrecht onderworpen zijn, afzonderlijk te onderzoeken of art. 144 S. G. O. en art. 125 R. O. ook van toepassing kunnen zijn op een besluit van den raad, waarbij op een bezwaarschrift tegen belastingaanslag geheel of gedeeltelijk afwijzend is beschikt.

De vernietiging volgens deze artikelen kan geschieden wegens strijd met de wet of met het algemeen belang. Kan zich nu het geval voordoen dat een beslissing op een bezwaarschrift genomen wordt, die in strijd is met de wet, dus, dat een belastingaanslag in strijd met de wet is opgelegd?

Een aanslag in strijd met de bepalingen der belastingordonnantie komt helaas nog wel eens voor, en ook handhaving van zoodanige aanslag bij besluit van den raad, maar van het raadsbesluit kan belastingplichtige in beroep komen bij het college van gedeputeerden, dat den aanslag dan zal vernietigen. En als nu de beroepsrechter en deze een onjuiste beslissing geeft, zal dan de Regeering door middel van het vernietigingsrecht mogen ingrijpen, waarmede zij dus de onafhankelijkheid van den rechter aantast? Oppenheim noemt een Koninklijk Besluit, waarbij op zoodanige wijze is ingegrepen, zeer aanvechtbaar (Gemeenterecht I, 5e Druk, bldz. 119). Het geval was aldus.

De raad van de gemeente Wieringen had een suppletoire kohier van den hoofdelijken omslag vastgesteld,

*) blz. 33.

bevattende de aanslagen van den voormaligen Duitschen Kroonprins en zijn twee adjudanten en dit besluit is door de Kroon vernietigd op de overweging, dat de aanslagen blijkbaar zijn geschied zonder rekening te houden met, of een onderzoek in te stellen naar de werkelijkheid en geheel willekeurig zijn opgelegd. Oppenheim acht dit besluit niet juist, omdat destijds (vóór 1920) het oordeel over de wettigheid van aanslagen in de hoofdelijke omslag in hoogste instantie bij Gedeputeerde Staten berustte. En Oppenheim's uitspraak behoudt zijn kracht voor Nederlandsch Indië, waar krachtens art. 5 van Staatsblad 1927, no. 517 immers ook het oordeel over de wettigheid van belastingaanslagen van stadsgemeenten en regentschappen in hoogste instantie bij de colleges van gedeputeerden berust.

Volgens dit standpunt zou de Regeering dus niet mogen ingrijpen, indien aanslagen in strijd met de belastingverordening zijn opgelegd.

Dat een aanslag in overeenstemming met de desbetreffende belastingverordening, maar in strijd met de (dus een andere) wet zou kunnen zijn, schijnt moeilijk denkbaar, want dan zou de belastingverordening in strijd zijn met de wet en had zij niet goedgekeurd kunnen zijn.

Toepassing van het vernietigingsrecht op een besluit van een raad, waarbij op een bezwaarschrift wordt beschikt, wegens strijd met de wet, zal dus niet mogen of niet kunnen voorkomen.

Blijft ter beantwoording de vraag of vernietiging wegens strijd met het algemeen belang mogelijk is. Hier zijn weer twee mogelijkheden, de aanslag is in strijd met het algemeen belang, doch in overeenstemming met de bepalingen der belastingverordening, of in strijd met het algemeen belang en in strijd met de bepalingen der belastingverordening.

In het laatste geval zal men weer moeten onderscheiden of de strijd met het algemeen belang en de strijd met de wet hun oorsprong vinden in dezelfde of in verschillende bepaling(en) der verordening. Is dezelfde bepaling oorzaak van dit dubbele conflict en moet men dus aannemen, dat de aanslag in strijd is met het algemeen belang, **omdat** hij in strijd is met de belastingverordening, dan staat weer via den beroepsrechter de weg tot vernietiging van den aanslag open en zal voor toepassing van het vernietigingsrecht van de Regeering geen plaats zijn.

De vraag of naast de beroepsprocedure vernietiging wegens strijd met het algemeen belang mogelijk is, kan dus slechts gesteld worden in gevallen, waarin de aanslag op het punt, waar de strijd met het algemeen belang zich voordoet, in overeenstemming is met de belastingverordening. En in dat geval ligt de fout in de belastingverordening, die ruimte laat voor een met het algemeen belang strijdige aanslag, een geval dus, waarin de Regeering het goedkeuringsrecht krachtens art. 78 S. G. O. en art. 59 R. O. niet met de noodige omstandigheid zou hebben gehanteerd! Dit strekt toch juist om onwettige of onbillijke belastingheffing door een stadsgemeente- of regentschap te voorkomen, en de Regeering is van de waarde daarvan zoodanig overtuigd, dat Zij bij rondschriften van 29 April 1932 no. 933/II (zie *Locale Belangen*

1930 bldz. 496) heeft bekend gesteld, dat een belastingverordening nimmer door het verloop van den termijn, waarbinnen zij moet zijn goedgekeurd, geacht mag worden die goedkeuring te hebben verkregen. Maar dan zou het ook niet mogen voorkomen dat bepalingen in de belastingverordening in strijd met de wet of het algemeen belang zijn.

De uitspraak, die thans is gegeven, wekt den indruk, of de Regeering een achterdeurtje wil openhouden om te ontkomen aan de ongewenschte gevolgen van bepalingen in een belastingverordening, welke draagwijdte Zij bij de goedkeuring dier verordening niet heeft kunnen overzien.

Het gekozen middel leidt echter niet tot het doel. De fout, die bij de goedkeuring der verordening is begaan, wordt geenszins hersteld, slechts worden voor een incidenteel geval de gevolgen daarvan opgeheven. Maar daardoor wordt een groote onbillijkheid begaan tegenover de andere belastingplichtigen, die op grond van dezelfde bepaling zijn aangeslagen, doch die — om welke reden dan ook, wellicht strijdensmoede! — geen bezwaren bij den raad hebben ingediend. Want de Regeering kan wel raadsbesluiten tot handhaving van aanslagen met het vernietigingsrecht bereiken, doch aanslagen, waartegen geen bezwaren zijn gemaakt, zijn voor Haar onaantastbaar!

De bij het tot stand komen der verordening ontstane fout kan slechts door wijziging dier verordening afdoende worden hersteld en de Regeering zou in een geval als hier bedoeld aan de autonome gemeenschap wijziging der verordening in overweging moeten geven. Maar als nu de raad dier gemeenschap weigerachtig blijft daartoe mede te werken, kan de Regeering dat college dan dwingen?

N. h. v. moet deze vraag ontkennend worden beantwoord. Intrekking der verleende goedkeuring kan geen resultaat hebben. Door afkondiging na voorafgegang goedkeuring der verordening is een „wet” tot stand gekomen en aan een „wet” kan hare gelding slechts worden ontnomen op de wijze, die positiefrechtelijk daarvoor is aangegeven.

In het Nederlandsch Indisch staatsrecht is echter geen bepaling aan te wijzen, die voorziet in de intrekking van een verleende goedkeuring, zoodat aan een zoodanig besluit staatsrechtelijk alle betekenis moet worden onzegd.

Wel kent ons staatsrecht vernietiging van verordeningen, maar hiertoe zal ten aanzien van aan preventief toezicht onderworpen verordeningen slechts kunnen worden overgegaan, wanneer gewijzigde omstandigheden daartoe aanleiding geven.

Een voorbeeld hiervan is de invoering der nieuwe ordonnantie op de landsinkomstenbelasting, ten gevolge waarvan de opcentenheffing der autonome gemeenschappen, bij ongewijzigd handhaven der bestaande verordeningen, een verhooging zoude ondergaan. Indien een autonome gemeenschap weigeren zou uitvoering te geven aan den door de Regeering geuite wensch het aantal opcenten te verlagen, zal de Regeering n. h. v. de opcentenverordening dier autonome gemeenschap — ondanks de verleende goedkeuring — kunnen vernietigen.

Doch wanneer de omstandigheden ongewijzigd zijn

gebleven, zal men de opvatting moeten huldigen, dat een eenmaal verleende goedkeuring de verordening aan de toepassing van het vernietigingsrecht onttrekt.

Indien het vorenstaande juist is, komt men dus tot de conclusie, dat een fout bij een goedkeuring eener belastingverordening begaan, niet kan worden hersteld en dat door het achterdeurtje, dat de Regeering schijnt te willen openhouden om aan de ongewenste gevolgen daarvan te ontkomen, slechts een weg wordt ingeslagen, die leidt tot een rechtsongelijkheid, die veel bezwaarlijker schijnt dan onbillijke belastingheffing op zich zelve.

En dan volgt hieruit, dat de Regeering groter zorgvuldigheid zal dienen te betrachten bij de goedkeuring van belastingverordeningen, opdat nimmer een verordening worde afgekondigd, die ruimte laat voor met het algemeen belang strijdige belastingheffing.

Een middel om, voor zoover nodig beter dan thans mogelijk is, te waken tegen met de wet strijdige belastingheffing, zou kunnen zijn, de uitspraken in beroep betreffende belastingzaken van de college van gedeputeerden te onderwerpen van cassatie door het Hooggerechtshof.

Semarang, Januari 1933. M. L. F. ENGELKES - NIX.

De Regentschapssecretarissen.

Met instemming nam ik kennis van den inhoud van het artikel van den heer W. van der Peijl opgenomen in aflevering 22 van 16 November 1932 van „Locale Belangen”.

Het door hem gesuggereerde denkbeeld om den secretaris van een regentschapsraad te recruteeren uitsluitend uit het personeel van de secretarie der regentschapskantoren kan ik volkomen onderschrijven.

De Regeering heeft daartoe m. i. terecht reeds den eersten stoot gegeven, door de helft van het tractement van den secretaris te brengen ten laste van het betrokken regentschap. Dit is niet meer dan billijk. Als landsbestuursorgaan geeft hij slechts een klein deel van zijn krachten aan de bestuurszaak, daar vrijwel in de meeste regentschappen de bestuurszaken door den adjunct-secretaris, die in den regel assistent-wedana is, worden afgedaan. Met bestuursaangelegenheden heeft een regentschapssecretaris al bitter weinig te maken.

Het is naar mijn meening dan ook niet noodzakelijk, dat een regentschapssecretaris uitsluitend bestuursambtenaar moet zijn. Hij moet in de allereerste plaats een goed ontwikkeld administratief ambtenaar zijn, ongeacht van welk ras, kleur of godsdienst, die de Hollandsche taal grondig onder de knie heeft (hier hapert bij de meesten nog veel aan) en verstand hebben van comptabiliteits- en begrotingsaangelegenheden, alsmede van materiele zaken.

De tegenwoordige regentschapssecretarissen v. z. v. zij bestuursambtenaren zijn geweest moeten zonder uitzondering bij voorkomende vacatures naar hun corps terug. Dit is voor het Land een belangrijke bezuiniging. De

regentschappen zorgen dan voor een eigen secretaris, te vinden uit de secretarieambtenaren, die daarvoor de noodige geschiktheid bezitten. De bezoldiging van den regentschapssecretaris kan worden gelijkgesteld met die van een wedana en wordt door het betrokken regentschap betaald. Bij voorkomende vacatures worden door middel van bekendmakingen in de hoofdbladen van Java gegadigden in de gelegenheid gesteld naar de opgevallen betrekking te dingen.

Indien onder de secretarieambtenaren geen geschikte kandidaten zijn (te beoordeelen door het college van gecommitteerden) dan kan een keuze worden gedaan uit sollicitanten — geen secretarieambtenaren. Door deze regeling wordt aan de secretarieambtenaren gelegenheid gegeven zich meer dan tot nu toe het geval is, zich te ontwikkelen en te bekwalen voor hogere rangen.

Ik zou als diplomatisch willen stellen minstens het Mulo of een daaraan gelijkwaardige vooropleiding, alsmede practische geschiktheid met een minimum diensttijd van b. v. 10 à 15 jaren.

Tegelijkertijd zou dan de positie van den adjunct-secretaris kunnen worden geregeld, die n. m. m. ook tot het secretariepersoneel moet behooren, maar in de practijk belast wordt met werkzaamheden van het bestuurskantoor.

De mogelijkheid tot dispensatie dient te worden opgesteld.

Dit zijn slechts losse suggesties, die nader kunnen worden overwogen en uitgewerkt.

Men beginne alvast bij de regentschapsraden een zooveel mogelijke uniforme personeelsformatie en een eigen bezoldigingsregeling geldig voor alle regentschappen n het leven te roepen alsmede een fonds te stichten ivoor de pensioenen van regentschapsambtenaren.

Die personeelsformatie is ook vooral nodig om eenheid te betrachten in de titulatuur der verschillende ambtsbekleeders, welke tot nog toe niet overal gelijk is, terwijl een uniforme bezoldigingsregeling zeer urgent is.

Ongetwijfeld zijn aan een en ander financieele consequenties verbonden, maar willen de regentschappen inderdaad aan het beoogde doel beantwoorden dan zijn een goede bezetting van het personeel, dat aanspraak op vooruitzichten heeft, en een algeheele reorganisatie van den inwendigen dienst zeer gewenscht.

Met voldoening mocht ik dan ook uit Bandoeng vernemen dat de regentschapsraad aldaar de motie Sleeboom c. s. voor het creëeren van de betrekking van een „eigen” regentschapssecretaris, met overgroote meerderheid van stemmen heeft aangenomen.

Het verdient in deze tijden van bezuiniging m. i. aanbeveling, dat de Adviseur voor de Decentralisatie en de Bezuinigingscommissie aan deze materie hun aandacht schenken.

Buitenzorg, November 1932. P. J. A. MAITIMO.

De toekomst van het personeel der Regentschappen.

Naar aanleiding van het door den heer W. van der Peyl ingezonden stuk, getiteld „De Regentschapssecretarissen“ in aflevering No. 22, moge het ondervolgende onder de aandacht van de lezers van dit tijdschrift worden gebracht.

Bij rondschrijven van den Directeur B. B. van 5 Juli 1932 No. Dec. 10u/11/3 werd den Regenten medegedeeld, dat het in het voornemen van de Regeering ligt, om met ingang 1 Januari 1933 de helft der kosten van indienststelling van de regentschapssecretarissen ten laste der betrokken regentschappen te brengen.

Ofschoon daardoor van de betrokken regentschappen een financieel offer wordt gevraagd, toch moet worden erkend, dat, zooals in genoemd schrijven ook reeds tot uitdrukking is gebracht, genoemde maatregel billijk is. aangezien bedoelde secretarissen ingevolge art. 33 der R. O. ambtshalve ook belast zijn met de werkzaamheden van secretaris van den regentschapsraad en van het college van gecommiteerden.

Waar echter bovengenoemde kosten voor sommige regentschappen, waar een regentschapssecretaris 1e kl. bescheiden is, nogal hoog zijn, is het begrijpelijk, dat enkele regentschappen het denkbeeld hebben geopperd, of het niet beter zou zijn een eigen secretaris in dienst te stellen, voor welke benoeming zeer zeker „bibi“ gevonden kan worden uit het regentschapspersoneel, te meer, waar de betrekking van commies en klerk in de meeste regentschappen bekleed worden door abiturienten van de MULO of A. M. S.

Me dunkt, iemand met zoo'n ontwikkeling zal toch wel in staat zijn de werkzaamheden van raadssecretaris naar behooren te verrichten. Bovendien heeft men het voordeel, dat de benoemde persoon meestal iemand is met rijpe ervaring op het gebied van de regentschaps-administratie.

Ook voor het personeel is het van belang, omdat dan de topbetrekking ter regentschapssecretarie niet is die van commies doch van secretaris. Het zal zich dan kunnen bogen eenmaal een betrekking te kunnen bekleeden, welke een levenspositie kan worden genoemd.

Zooals de zaken thans staan, heeft het personeel weinig toekomst; eenmaal tot klerk of schrijver aangesteld, zal het ook die betrekking blijven bekleeden, tenzij de personeelsformatie wordt uitgebreid, wat in deze tijden als regel een illusie is.

In verband met het bovenstaande, is het door den heer W. v. d. Peyl aanbevolen stelsel n. m. b. m. niet het juiste.

Beter zou het misschien zijn, indien de eerste door schrijver aangehaalde oplossing in toepassing werd gebracht, dus splitsing van het secretarisambt als door hem werd aangegeven.

Aan den eenen kant zou dan aan de rechten van de B. B. ambtenaren, die zich voor den bureaudienst hebben opgegeven, niet worden getornd, terwijl aan den anderen kant het regentschapspersoneel ook gelegenheid krijgt naar het ambt van secretaris te dingen.

Hierdoor verkrijgt men dus een lokmiddel om het regent-

schapspersoneel te maken tot volwaardig personeel. Immers, door de mogelijkheid te openen het secretarisambt ook voor hen open te stellen, zal het zich de moeite getroosten de eigenschappen trachten te verwerven, welke voor bedoeld ambt worden vereischt.

Bovendien wordt het niet uitgesloten geacht, dat hiermede door het regentschap bezuiniging kan worden verkregen, wijl de te benoemen secretaris, indien deze regentschapsambtenaar is — in den regel iemand met weinig dienstjaren — derhalve nog niet zooveel salaris geniet, dat de aan die benoeming verbonden kosten een bezwaar zullen zijn voor de loopende regentschapsbegroting.

Mogelijk kan dan ook worden volstaan aan de betrekking van raadssecretaris (regentschapsambtenaar) een bezoldiging te verbinden, welke ongeveer overeenkomt met schaal B 9 kolom IV der B. B. L./1925/28 (bezoldiging van 1e commies).

In grotere regentschappen, waar de werkzaamheden vanzelf meer omvangrijker en ingewikkelder zijn, zou dan b. v. de betrekking van raadssecretaris der 1e klasse kunnen worden gecreëerd, aan welke betrekking een maximum bezoldiging ware te verbinden ongeveer gelijk aan die van een hoofdcommies. (schaal B 9 kolom V).

Op deze manier zou dan de belangen van het regentschapspersoneel worden behartigd en dientengevolge zal daarbij het belang van het regentschap worden gediend.

Ponorogo, December 1932.

SOEHADI.

De Regentschapssecretarissen.

Naar aanleiding van een artikel van de hand van den heer W. van der Peyl betreffende bovenstaand onderwerp, opgenomen in het orgaan van de Vereeniging voor Locale Belangen van 16 November jl. aflevering 22 bladzijde 371 zou ik gaarne het volgende willen opmerken.

Een voordeel, dat bedoelde schrijver ziet in de verdeling van de kosten, verbonden aan de salariering etc. van den regentschapssecretaris, is, dat wellicht het regentschap de beschikking zal kunnen hebben over een toegewijd secretaris, en dit wil zeggen, dat, aangezien de huidige functionarissen landsdienaren zijn, volgens den heer van der Peyl daardoor van hen kan worden verwacht, dat ze voor den raad meer intensief zullen werken dan tot dusverre het geval is geweest. Dit resultaat zou, mocht de door den heer van der Peyl gekoesterde verwachting in vervulling gaan, m. i. echter niet ongewroken blijven, hetgeen ik hieronder zal aantoonen.

Krachtens Staatsblad 1928 No. 146, althans wat Midden-Java betreft, bestaat de personeelsformatie van een regentschapskantoor uit een regentschapssecretaris, een mantri-kaboepaten en eenige schrijvers. De grotere kantoren zien zich ook een adjunct-regentschapssecretaris toebedeeld, maar aangezien hun aantal niet groot is en vooral in dezen tijd dat ambt in verscheidene regentschappen onbezet is gelaten, kan dit ambt dan ook buiten beschouwing worden gelaten.

Een regentschapssecretaris is doorgaans iemand, die eenige kennis van de Nederlandsche taal bezit, omdat hij gewoonlijk gerecruteerd wordt uit menschen, die de Osvia hebben doorlopen. Voor den mantri-kaboepaten wordt deze eisch niet gesteld, zoodat dan ook mantri-kaboepaten worden aangetroffen, die slechts een Inlandsche school der 2de klasse hebben afgeloopen, wat echter — en dit moet gezegd worden — ook in overeenstemming is met den eisch, zooals neergelegd in Staatsblad 1925 No. 45, zooals het sedert is gewijzigd en aangevuld, Schaal A 5.

Deze eisch geldt ook voor de rest van het personeel. Wel zijn er schrijvers met een H. I. S. diploma, maar dit moeten we beschouwen als een gelukkige omstandigheid, een eisch, althans officieel, is het bepaald niet. Ergo, officieel gesproken, heeft het regentskantoor dan ook slechts de beschikking over één man, die voldoende de Nederlandsche taal kent. Waar de correspondentie op een regentskantoor in het Nederlandsch wordt gevoerd, en de behandeling van ook in die taal gestelde circulaire's, mededeelingen, opdrachten enz. uiteraard niet kan worden overgelaten aan personen, die den inhoud niet begrijpen, spreekt het van zelf, dat de regentschapssecretaris in het landskantoor steeds handen vol werk heeft, zoodat hem zeer weinig tijd overblijft, om zich met raadszaken te bemoeien. Hierin vindt de heer van der Peyl antwoord op de vraag, waarom van toewijding voor de raadszaken bij de regentschapssecretarissen weinig sprake kan zijn. Wanneer de werkzaamheden op het regentskantoor, ondanks de omstandigheid, dat hij werken moet met personeel, dat in den huidige tijd krachtens zijn opleiding niet de aangewezen personen zijn om de werkzaamheden op het regentskantoor te behandelen, toch kunnen marcheerden, dan is zulks voor den regentschapssecretaris een gunstige getuigenis.

Nu doet de heer van der Peyl het denkbeeld aan de hand om de regentschapssecretarissen door den regentschapsraad te doen benoemen en door het regentschap te doen betalen.

Men zou dan echter juist het omgekeerde bereiken van wat tot dusverre is geconstateerd geworden. De behartiging der raadszaken zou voor den regentschapssecretaris dan levenstaak worden, maar aan den anderen kant zou direct stagnatie ontstaan in het regentskantoor, en dit proces zou zich sneller voltrekken dan bij het raadskantoor, aangezien op het regentskantoor meer verscheidenheid van werk valt te verrichten en op het raadskantoor in den regel bogen kan op personeel, dat meer berekend is voor zijn taak. Wanneer ik dit zeg, ligt het niet in mijn bedoeling om een blaam te werpen op het personeel van het regentskantoor, neen! Dat bedoeld personeel minder praesteert, ligt niet zoo zeer aan hen zelf, als wel aan het feit, dat het regentskantoor zijn karakter als Inlandsch kantoor reeds lang heeft verloren en min of meer Westersch is geworden.

Het door den heer van der Peyl voorgebrachte idee lijkt mij dan ook niet de beste oplossing. Verbetering

kan m. i. worden verkregen door betere bezetting van het regentskantoor. Zonder meerdere uitgaven voor den Lande is dit te bereiken. Het hoofd van gewestelijk bestuur bijvoorbeeld heeft het in zijn hand om met het ambt van mantri-kaboepaten voortaan alleen te belasten de ambtenaren bij den Inlandschen Bestuursdienst, terwijl in de schrijvers betrekkingen op het regentskantoor te benoemen waren uitsluitend personen, die in het bezit zijn van minstens een H. I. S. diploma; aan deze personen (schrijvers) kan uiteraard geen redactioneel werk worden opgedragen, maar in elk geval zullen ze in het algemeen beter voldoen aan hun collega's met een lagere schoolopleiding. Op de regentskantoren, waar geen adjunct-regentschapssecretarissen zijn, worden aan de Regenten toegevoegd ambtenaren bij den Inlandschen Bestuursdienst, die dan te zamen met den mantri-kaboepaten de redactionele werkzaamheden verrichten. Zoodoende kan de regentschapssecretaris een deel der werkzaamheden op het personeel overdragen, waardoor hij de handen vrij heeft om de raadszaken naar behooren te verrichten. Wenschelijker zou het zijn, indien behalve die twee ambtenaren op elk regentskantoor nog een adjunct-regentschapssecretaris werd geplaatst. Dan zou de regentschapssecretaris alleen de leiding hebben en de allervoornaamste stukken zelf in behandeling nemen. Dan zou hij ook den tijd hebben om met de noodige kalnte en aandacht de zaken, zoowel die van de landsbestuursdienst als die van het autonome regentschap, aan te pakken.

Hoewel op den langen duur een eigen secretaris voor den Regentschapsraad wellicht onmisbaar is, zijn de werkzaamheden op het raadskantoor momenteel nog niet van dien aard, dat de raad tot aanstelling van een eigen secretaris moet overgaan. En dit zal m. i. ook geen directe verbetering brengen. De regentschapraden zijn nog te jong om direct goed werk te kunnen leveren. Een bewijs hiervan levert het feit, dat vele verordeningen teruggezonden worden, alhoewel ze vooraf zijn goed. gekeurd — althans op mijn standplaats — door een commissie, waarvan de meeste leden en gecommitteerden academisch gevormden zijn. Hieruit kan men het gevolg trekken, dat een eigen secretaris, althans voorshands, ons niet veel verder zal brengen. De regentschapraden moeten eerst de noodige ervaring hebben. Ze moeten lang hebben bestaan om de noodige ondervinding te bezitten, waarop gesteund kan worden. Ook al is aan de boven door mij gegeven suggestie tot een betere bezetting van het regentskantoor gevolg gegeven, dan toch zullen de regentschapraden in de eerste jaren van hun bestaan niet vrij zijn van fouten, die in den regel aan jonge lichamen kleven, alhoewel dit tijdvak door die betere personeelsvoorziening van het regentskantoor mogelijk wordt verkort. Naar verbetering daarvan behoort men te streven, aangezien het eenmaal een algemeen verschijnsel is, een verschijnsel, dat, zooals boven gezegd, bij elk jong lichaam, bij elke nieuwe vereeniging wordt waargenomen.

Poerwokerto, 24 Novemb. 1932. S. W. KOESOEMO.

Nogeens: het Bandoengsche (waterleiding) conflict.

In het nummer van 16 December j.l. komt voor een onderschrift op een beschouwing van mijn hand over bovenstaand onderwerp.

Gaarne wil ik kortelijk nog iets zeggen over hetgeen in dit onderschrift is opgemerkt.

De mededeeling sub 1, dat in het schrijven van den burgemeester van Bandoeng aan het College van Gedeputeerden in de Provincie West-Java „zeer duidelijk is aangetoond dat het aangevochten raadsbesluit in strijd is met de betreffende gemeentelijke verordening”, is stellig onjuist. Het gaat, zooals ik in mijn beschouwing duidelijk op den voorgrond heb geplaatst, om de **interpretatie** van art. 12 lid 4 der Waterleiding-verordening. Dit blijkt duidelijk uit de discussies over dit onderwerp in den raad en ook uit de mededeeling van den Burgemeester aan Gedeputeerden, dat n.l. de raad door de gewraakte beslissing „**thans heeft besloten de vroeger aan art. 12 sub 4 gegeven onjuiste interpretatie wederom toe te passen.**” En even verder zegt Z. E. A. dat de door hem „verdedigde **interpretatie** van het woord” afgetapt „de meest aannemelijke is.”

Het geval gaat dus i. c. uitsluitend over de **uitlegging** en toepassing van een raads-verordening, en die bevoegdheid komt toe aan den raad en aan geen enkele andere instantie.

Ware echter concreet en aanwijsbaar aanwezig geweest strijd met den letter van de verordening, dan zou er inderdaad voor de Regeering alle reden zijn om in te grijpen.

Maar de Bandoengsche gemeenteraad heeft niet anders gedaan dan een interpretatie gegeven van zijn eigen voor-
schriften!

De medewerker heeft het verder over de „uiterste voorzichtigheid” ten aanzien van het gemeentelijk financieel beleid gevorderd en zegt verder dat **deze omstandigheid sterk voor vernietiging van het besluit pleit**. Ik vraag mij hierbij met eenige zorg af of we, de zaken aldus stellende, niet van het eind naar het begin rede-neeren. Want als **hoofd van de gemeente** is het de **Raad** en niet de burgemeester of de Regeering, die waakt voor een goed financieel beleid en die geacht moet worden die „uiterste voorzichtigheid” onder alle omstandigheden in acht te nemen.

Daarom heb ik ook bezwaar tegen de praesumtie in het onderschrift dat het de **burgemeester** is die „het best in staat geoordeeld mag worden het gemeente-belang in zijn vollen omvang te beoordeelen”. Deze onderstelling nu is in volkomen tegenspraak met de fundamentele grondslagen waarop ons gemeenterecht is opgebouwd. Het is alweer de **Raad** die „het best in staat geoordeeld mag worden het gemeente-belang in zijn vollen omvang te beoordeelen!” Zou het inzicht van mijn opponent juist zijn, dan geraken we in de richting van de „één-mans-regeering,” in dewelke geen plaats is voor een veelhoofdige college.

Nogmaals: aan den Raad is „de regeling en het bestuur van de huishouding der stads-gemeente”.

Hij kan zich te dezen aanzien zelfs verlustigen in een schier absolute machtsvolkomenheid!

Alleen in **acute** gevallen rust op den burgemeester de taak via art. 36 lid 2 S. G. O. aan de noodrem te trekken, al is het aan zijn beleid overgelaten den trein niet dan in zeer noodzakelijke gevallen en voor bepaald onoverkomelijke obstakels tot stilstand te brengen. Een andere opvatting gaat in tegen goede begrippen van autonomie. Zegt Oppenheim niet ergens dat „het centraal gezag nimmer in de plaats van het gemeentebestuur mag regelen?” En ergens anders dat een andere opvatting blijk geeft van „slechts begrepen autonomie?”

Ik geef natuurlijk gaarne toe dat aan de autonomie van de zelfstandige gemeenschappen eenige wettelijke beperkingen, w.o. het recht van vernietiging, zijn in den weg gelegd. Ik erken zelfs gaarne het nut en de noodzakelijkheid van deze restricties, maar ik ontken, dat het vernietigingsrecht zou zijn geschapen om in alle aangelegenheden waarin een voorzitter het met zijn raad niet eens is, uitspraak te doen. In het algemeen is het aan den burgemeester zich neer te leggen bij de beslissingen van den raad, het hoofd van de gemeente.

In het onderschrift wordt dan ten slotte nog gezegd dat wij ons wat de hanteering van het vernietigingsrecht betreft niet ongerust behoeven te maken en dat de Regeering meerdere malen aan de raden in overweging geeft een bepaald besluit in te trekken of te wijzigen. Mij is deze opvatting der Regeering inderdaad bekend, maar voor mijn appreciatie staan deze beide vormen van inmenging ongeveer gelijk.

Ik kom tenslotte tot de gevolgtrekking dat na aandachtige overweging van de tegenspraak, de door mij geuite critiek op het Bandoengsche vernietigingsgeval in alle opzichten kan worden gehandhaafd.

D. C. VERMAZEN.

Onderschrift.

Zooals de heer V., die met het bovenstaande geen nieuwe gezichtpunten naar voren brengt, opmerkt gaat het hier om interpretatie en toepassing der Bandoengsche Waterleiding-verordening, i. c. van artikel 12 sub 4. Het komt ons weinig vruchtbaar voor om in het stadium waarin de zaak thans verkeert nog verder het voor en tegen in het geding te brengen. De beslissing ware thans verder over te laten aan de bezonnen wijsheid en het rechtsgevoel van de Regeering.

Redactie-secretaris.

UIT DEN VOLKSRAAD.

Aan het Verslag van de Tweede Begrotingscommissie nopens verdere budgetverbetering (onderwerp 117 – algem. med. – stuk 2) ontleenen wij het onderstaande:

Samensmelting van kleine gemeenten met regentschappen.

De commissie vermeent verder de aandacht te moeten vestigen op de omstandigheid, dat door het instellen van verscheiden kleinere gemeenten, voornamelijk op Java, op verschillende plaatsen organisaties zijn ontstaan, welke geen voldoende reden van bestaan hebben naast de ter plaatse aanwezige organisaties van regentschappen.

In verband hiermede zou zij in overweging willen geven het grootste deel van de kleinere gemeenten op Java op te heffen, met gelijktijdige overdracht van de betrekkelijke werkzaamheden aan de regentschappen.

Vermindering van de uitkeeringen aan de locale ressorten en zelfbesturen.

Aangezien de bedoeling is de gaping in het landsbudget te dekken door uitgavenvermindering en middelenversterking, wordt het noodzakelijk geacht, dat de locale ressorten op evenredige wijze als het landsbudget in de hun toe te kennen subsidies en uitkeeringen worden getroffen, hetgeen een verdere vermindering daarvan van f 4.000.000 zou beteekenen.

Voor zooveel de zelfbesturen betreft meent de Commissie op een verlaging van de uitkeeringen van niet meer dan f 250.000 te mogen rekenen.

Overdracht van het volksonderwijs, de ziekenzorg enz. aan de locale ressorten.

Het is der commissie bekend, dat de overdracht van volksonderwijs en ziekenzorg aan lagere gemeenschappen in voorbereiding is. Zij meent deze plannen met kracht te moeten ondersteunen en vooral er op te moeten aandringen, dat daarmede zoo grooten spoed wordt gemaakt, dat de landsbegroting voor 1934 reeds met een aanmerkelijk bedrag kan worden ontlast. Wat het onderwijs betreft, neemt zij daarvoor voor 1934 aan een bedrag van f 3.4 miljoen (de helft van het thans op de begroting als bijdrage in de inkomsten van de onderwijzers aan de volkscholen uitgetrokken bedrag), waartegenover gedeeltelijk een aandeel ware toe te kennen uit belastingen, welke bij de middelenversterking nader zullen worden besproken.

Motorvoertuigenbelastingordonnantie Java en Madoera 1933.

Den Volksraad werd ter overweging aangeboden (onderwerp 131) het ontwerp eener ordonnantie tot het heffen van eene belasting terzake van het houden van motorvoertuigen in het rechtstreeks bestuurd gebied van Java en Madoera en tot het stellen van regelen voor de bestemming van een deel van de opbrengst ten behoeve van provincies, regentschappen en stadsgemeenten, vergezeld van de toelichtende memorie.

Vernietigingsrecht is ook van toepassing in de gevallen dat tegen de getroffen besluiten administratief hooger beroep openstaat.

Aan de Volksraads stukken (zittingsjaar 1932 – 1933. Onderwerp. 1 – Afd. IV – Stuk 7 bladzijde 12 en 13), ontleenen het onderstaande:

Wat betreft de soepele hanteering van het goedkeuringsrecht voor belastingverordeningen, het is der Regeering niet duidelijk in hoeverre daaruit voor publiek en rechtspraak nadeelen kunnen ontstaan. De gevolgde practijk brengt toch mede dat hoofdverordening en wijzigingsverordening juist gelijktijdig afkondiging vinden.

Ten aanzien van de vraag, of uit hetgeen op blz. 113/115 van het jaarverslag der provincie West-Java over 1931 voorkomt de conclusie mag worden getrokken, dat de Regeering het vernietigingsrecht ook van toepassing acht in gevallen dat tegen de getroffen besluiten administratief hooger beroep openstaat, dan wel dat deze inhouden beslissingen in administratieve rechtspraak, – zoo ja, op welke gronden de Regeering terzake een van de algemeene opvattingen afwijkende meening huldigt, moge, hoezeer deze memorie niet de plaats is om in theoretische beschouwingen te treden over den omvang van het vernietigingsrecht, het volgende dienen. Zoo al sprake zou zijn van „algemeene opvattingen” op dit stuk van administratief recht, daartegenover kan gesteld worden, dat de practijk in Nederland herhaaldelijk van de hier bedoelde algemeene opvatting blijkt af te wijken. Een voorbeeld, dat de Kroon heeft ingegrepen door middel van het vernietigingsrecht zelfs in een geval dat de wet aan Haar zelve de beslissing in hoogste administratieve instantie opdroeg, is b.v. te vinden in het Koninklijk besluit van 29 Augustus 1930 Ned. Stbl. 379 (opgenomen in „Weekblad voor Gemeentebelangen” 10e Jaargang No. 1).

Blijkens het Afdeulingsverslag is het college van gedeputeerden van West-Java van oordeel, dat de Regeering zich ten aanzien van de krachtens de daar bedoelde voorschriften gegeven beslissingen van ingrijpen door middel van het vernietigingsrecht heeft te onthouden. Wie de zaak zóó stelt, stelt haar te algemeen. Immers de vernietiging der Regeering kan in zoodanige gevallen punten betreffen, waarover de beroepsprocedure in het geheel niet handelt; m. a. w. de omstandigheid, dat een beroepsprocedure wettelijk is geregeld, is op zichzelf geen beletsel voor ingrijpen der Regeering door middel van het vernietigingsrecht. Tot zulk een ingrijpen zal aanleiding kunnen bestaan op grond van gebleken strijd met de wet of met het algemeen belang, punten, welke zooals gezegd in de administratieve procedure niet in debat behoeven te zijn gebracht. Zooals bij de Hinder-ordonnantie het geval kan zijn, kan deze procedure zich slechts bewegen hebben over de al of niet rechtmatigheid van gestelde voorwaarden, in belastingzaken b. v. over de hoegrootheid van den aanslag, enz. Naar het oordeel der Regeering behoeft dus het bestaan van een administratieve procedure, als in het Afdeulingsverslag bedoeld, niet a priori de uitoefening van het vernietigingsrecht uit te sluiten, al zal

dit uit den aard der zaak tot uitzonderingsgevallen beperkt blijven.

Zoo betref het op blz. 115 van het Provinciaal verslag aangehaalde geval een klacht over de wijze waarop nakoming van bij een verleende vergunning gestelde voorwaarden werd gevorderd, en bezwaren tegen nieuwe te stellen voorwaarden bij een vergunning, welke eerstbedoelde vergunning zou vervangen (en sedert heeft vervangen). De Regeering nu noodigde het betrokken College van Burgemeester en Wethouders uit deze beide besluiten in te trekken, daar bleek dat de betrokkene reeds vóór het tijdstip van invoering van de Hinder-ordonnantie in het bezit van een geldige vergunning was gesteld, zoodat een nieuwe vergunning in strijd met artikel 18 der Hinder-ordonnantie was verleend, terwijl artikel 11 dier ordonnantie het middel aan de hand deed noodig geachte nieuwe voorwaarden te stellen. Naar het oordeel der Regeering hadden Burgemeester en Wethouders hier onwetige besluiten genomen; zoodat, mochten zij tot intrekken niet bereid blijken, vernietiging zou moeten volgen. In belastingzaken zal iets dergelijks het geval kunnen zijn, ingeval het administratief beroep gaat over het bedrag van den aanslag, en de Regeering van oordeel is, dat de aanslag in strijd met het algemeen belang of met de wet is opgelegd.

Uit de gegeven voorbeelden moge blijken dat ook daar waar de wettelijke bepalingen een beroepsgang regelen, de Regeering vrij moet blijven om zoowel op gronden van rechtmatigheid als van doelmatigheid door middel van het vernietigingsrecht in te grijpen om recht en billijkheid te handhaven. De omstandigheid dat een beroepsgang wordt geregeld, sluit de noodzaak tot dit ingrijpen geenszins in beginsel uit. Het vernietigingsrecht staat in deze gevallen buiten en boven de administratieve procedure en heeft een geheel ander belang te dienen dan langs den administratieven weg wordt gezocht; het dient toch niet ter handhaving of bescherming van een speciaal individueel belang, al kan dat er tevens door worden gebaat; het dient ter bescherming van rechtsorde en algemeen belang.

ADMINISTRATIEVE JURISPRUDENTIE.

22. B. G. S. 5 Januari 1933. Weigering der goedkeuring op een verordening, waarin slechts het maximum der te heffen opcenten is vastgelegd.

In de tot dusver geldende opcentenverordening van de stadsgemeente Malang is bepaald, dat opcenten tot een maximum van 20 worden geheven op de aanslagen in de Landsinkomstenbelasting, en dat jaarlijks door den gemeenteraad in de maand October het aantal der in het daarop volgend jaar te heffen opcenten wordt vastgesteld.

Naar aanleiding van de bij het rondschriften van den 1en Gouvernements Secretaris van 25 Juli 1932 No. 1962/A gegeven aanwijzing om de locale opcenten in verband met het hoogere tarief der nieuwe ordonnantie

op de inkomstenbelasting-1932 met een vijfde gedeelte te verlagen, wijzigde de stadsgemeenteraad de opcentenverordening in dien zin, dat werd bepaald, dat ten behoeve van de stadsgemeente Malang opcenten worden geheven tot een maximum van 16.

Daarnaast werd echter bij raadsbesluit het aantal opcenten, dat voor 1932 bepaald was op 5, voor het jaar 1933 vastgesteld op 8.

Hoewel derhalve het maximum der te heffen opcenten van 20 werd verlaagd tot 16, werd het getal der werkelijk over het jaar 1933 te heffen opcenten in vergelijking mer de opcenten, welke over 1932 geheven zijn, verhoogd van 5 tot 8.

Aan deze wijzigingsverordening weigerde de Regeering Hare goedkeuring op grond van de volgende motieven.

Hoewel door verlaging van het maximum der te heffen opcenten aan de letter van het hoogeraangehaalde rondschriften was voldaan, meende de Regeering, dat gehandeld was in strijd met den geest daarvan, daar immers voor het jaar 1933 in feite de belasting verhoogd was.

Zou aan de verordening de vereischte goedkeuring worden verleend, zoo luiden verder de overwegingen, dan zou de gemeente daaruit het recht kunnen ontleenen 16 opcenten op de Landsinkomstenbelasting te heffen, hetgeen in verband met het hoogere tarief der nieuwe Landsinkomstenbelasting een belastingverhoging van 400% zou beteekenen.

Voor al in deze tijdsomstandigheden is het van belang, dat de invoering van nieuwe en de verhoging van bestaande belastingen binnen perken wordt gehouden en dat deze niet zullen strekken om de noodige versobering op de huishouding te ontgaan, omdat het gevolg daarvan zou zijn, dat op de bevolking van het betrokken gebiedsdeel een te zware druk wordt gelegd.

Een heffing van 16 opcenten, waartoe de gemeente Malang bij goedkeuring der wijzigingsverordening bevoegd zou zijn, zou in verband met het gemeentelijk budget overmatig zijn te noemen. Zulks blijkt uit het feit, dat de stadsgemeenteraad zelf het opcentenpercentage op 8 heeft bepaald. Afgescheiden derhalve van de vraag, of een opcentenverordening, waarin slechts een maximum genoemd wordt, gedekt wordt door de terzake bestaande wettelijke voorschriften (art. 14 Decentralisatiebesluit en art. 78 S. G. O.), zou het onder de gegeven omstandigheden al zeer irreeël zijn, goedkeuring te verleen aan een dergelijk maximum.

Naar het oordeel der Regeering ware derhalve niet het maximum der te heffen opcenten, doch het werkelijk te heffen percentage in de verordening vast te leggen, hetwelk, te beginnen met het jaar 1933, zal gelden, waarbij nog ware te overwegen, of door een verder doorgevoerde bezuiniging de opcenten niet op een lager getal dan 8 kunnen worden gesteld. Mocht in volgende jaren blijken, dat de opcenten, ondanks op de gemeentelijke huishouding aangebrachte bezuinigingen, noodzakelijk dienen te worden verhoogd om een sluitende begroting te verkrijgen, dan is het wenschelijk dat de

beoordeeling daarvan aan het preventieve toezicht der Regeering onderworpen blijft.

AANTEKENING.

Over de vraag, of het geoorloofd is in een belasting-verordening slechts een maximum tarief vast te leggen en dan telkens ieder jaar bij besluit vast te stellen, welk percentage van dat maximum tarief het volgende jaar zal worden geheven, laat de Regeering Zich niet positief uit, doch de bewoordingen zijn wel zoo gesteld, dat daaruit blijkt, dat de wettigheid van bedoelde constructie dubieus wordt geacht.

Over een gelijksoortige heffing heeft de Regeering Zich ruim twee jaar geleden wel positief uitgelaten. Het ging toen over een door het College van Gedeputeerden van West-Java voorgebrachte vraag, of verordeningen tot vaststelling van het coëfficiënt van de belastingheffing, de goedkeuring van den G. G. behoeven. Bij den B. G. S. van 27 Augustus 1930 No. 1953/II (Locale Belangen 1930 blz. 929) werd genoemd college medegedeeld, dat er geen aanleiding bestond om af te wijken van de tot dusver gevolgde gedragslijn, dat verordeningen, welke strekken tot vaststelling, beneden het door de eigenlijke belastingverordening bepaalde maximum, van den vermenigvuldigingsfactor, die op het mede in de hoofdverordening vastgestelde tarief in een zeker jaar wordt toegepast, de goedkeuring der Regeering **niet** behoeven. Daar de eigenlijke belastingverordening, welke de maxima inhoudt zoowel van het belastingtarief als van den vermenigvuldigingsfactor, aan de goedkeuring der Regeering is onderworpen, komt het hooger toezicht, hetwelk door de hanteering van het goedkeuringsrecht er voor heeft te waken, dat de heffing niet overmatig, noch onbillijk zij, voldoende tot zijn recht, aldus argumenteerde de Regeering. Ook de bewoordingen van art. 78 S. G. O. gaven geen aanleiding tot de opvatting, dat voor bedoelde verordeningen de goedkeuring der Regeering vereischt is, aangezien ze niet strekken tot het heffen van een belasting, doch slechts tot nadere preciseering van de reeds tot een bepaald maximum goedgekeurde heffing.

Hetschijnt mij onjuist indien de nadere vaststelling van het tarief, dat binnen het bij verordening vastgesteld maximum over eenig jaar zal worden geheven, bij **besluit** van den raad geschiedt. Het vaststellen van het tarief eener belasting, ook al geschiedt zulks binnen bepaalde grenzen, is als een daad van **regeling** en niet als een bestuursdaad aan te merken, zoodat die vaststelling bij **verordening** dient te geschieden.

De meening, dat die nadere vaststelling niet zou strekken tot het heffen eener belasting, daar zij slechts een nadere preciseering is van een reeds tot een bepaald maximum goedgekeurde heffing, schijnt mij onaannemelijk. De raad heeft zich in de verordening, waarbij het maximum van de te heffen belasting is bepaald, een grens gesteld, zooals de Nederlandsche wetgever in de Gemeentewet zelf de hoogste grens van de te heffen gemeentelijke opcenten heeft bepaald. Wanneer de raad binnen die grens het werkelijk over eenig jaar te heffen

tarief vaststelt, strekt zulks m. i. wel degelijk tot het heffen eener belasting en wordt daarbij voor een jaar een belasting ingevoerd.

Evenmin schijnt het mij juist, dat het hooger toezicht voldoende tot zijn recht komt, wanneer de verordening, welke het maximum van het te heffen tarief inhoudt, aan de goedkeuring der Regeering onderworpen is. Uit het Malangsche geval blijkt reeds, dat de Regeering Hare goedkeuring wel verleend heeft aan een maximum tarief, tegen welker werkelijke invoering Zij thans bezwaren zou hebben. Bovendien is de taak van de Regeering bij de hanteering van het goedkeuringsrecht niet beperkt tot een beoordeeling of de heffing niet overmatig of onbillijk is. De Regeering heeft herhaaldelijk blijk gegeven van Haar standpunt, dat iedere verordening, welke wijziging brengt in het stelsel eener belasting of het tarief daarvan verlaagt of verhoogt, Hare goedkeuring behoeft. Ook op belastingverlaging is derhalve Hare goedkeuring vereischt, waarbij de Regeering in een beoordeeling zal hebben te treden, of die verlaging in verband met den financieelen toestand van de betrokken gemeenschap aanvaardbaar is en geen schade zal berokkenen aan de belangenverzorging, welke aan die gemeenschap is toevertrouwd. Keurt de Regeering nu alleen het maximum tarief goed, en geschiedt de nadere vaststelling van de werkelijk over eenig jaar te heffen belasting buiten Haar om, dan zal verlaging van de belasting tegen de bewoordingen en de bedoeling van de betreffende ordonnantie in, aan Haar toezicht ontsnappen.

Naar mijn meening zijn derhalve verordeningen, welke strekken tot vaststelling van het coëfficiënt eener belasting, b. v. van een straatbelasting, wel aan de goedkeuring der Regeering onderworpen.

Voor opcentenheffingen is deze zaak thans van geen belang meer. Alleen de gemeenten Malang en Palembang hadden een verordening, waarin het maximum aantal op de Landsinkomstenbelasting te heffen opcenten was vastgelegd. Palembang heeft dit systeem voor 1933 vrijwillig verlaten en Malang zal daarvan thans ook moeten afstappen.

Dr. H. J. LEVELT.

MALEISCH GEDEELTE.

Pendirian contrôle-bureau.

Dalam karangan „Pengawasan wang Kaboepaten” termoeat dalam madjallah 16 Januari 1933, telah diterangkan, bahwa pada dewan² kaboepten didalam wengkon Provincie Pasoendan dipertimbangkan tiga roepa djalan oentoek mentjapaikan tjita² akan mempertadjamkan pengawasan atas wang kaboepten ialah:

pertama tjita² mendirikan soeatoe koempoelan (corporatie), baik sematjam vereeniging biasa jang berhak sendiri, baik sematjam federatie (bond);

kedoea tjita² akan mendirikan soeatoe organisatie jang meloeloe bermaksoed oentoek memriksa keadaan wang

sadja (angan-angannya toean Gerritsen dari kantor provincie);

ketiga jaitoe membesarkan inspectiedienst di kantor provincie dengan menambah pegawai setjoekoepnja, pegawai² mana diangkatnja oleh Provincie, akan tetapi digadjihnja oleh kaboepaten².

Sekarang raad² kaboepaten hendaklah menetapkan sikapnja atas soal ini. Pertama hendaklah raad² ini menjatakan setoedjoe tidaknja dengan atoeran bekerdja bersama-sama itoe dan kedoea dengan atoeran mana raad kaboepaten itoe menjetoedjoeinja.

Oleh karena itoe patoetlah diselidiki satoe-satoenja vorm jang diloekiskan tadi.

Oentoek keperloean ini hendaklah lebih doeloe diketahoei, bahwa pada persidangan boepati², jang diadakan pada tanggal 7 Mei 1932 telah didapatkan kenjataan, bahwa semoea boepati menimbang perloe oentoek bersama-sama mengadakan kantor pemriksaan (controle-bureau) jang akan mendjaga soepaja djangan adanja penggelapan² lagi.

Dari pembijtaraän itoe ternjata, bahwa ada doea djalan oentoek bekerdja bersama-sama, ialah pertama menoeroet pasal 54 R. O. djadi bekerdja bersama-sama menoeroet wet, kedoea bekerdja bersama-sama dengan memakai alasan hak² sendiri (privaatrechtelijk) jaitoe dengan mendirikan perkoempoelan.

Dari sebab seloek-beloeknja kedoea matjam djalan itoe pada persidangan terseboet beloem dapat diketahoei, maka hal ini diserahkan pada soeatoe commissie, jang terdiri dari Boepati² Meester-Cornelis, Betawi dan Serang oentoek mempeladjarinja.

Commissie terseboet telah mempeladjar soal itoe dengan soenggoeh² dan telah menjatakan pendapatannja dalam rapport jang memoeatkan:

- I Pemandangan dari hal matjam mana jang haroes dipilih oentoek bekerdja bersama.
- II Rentjana statuten oentoek perkoempoelan jang akan didirikan.
- III Rentjana² pelatoeran dan besluit oentoek penilikan bersama-sama dengan bersandar atas pasal 54 dari R. O.

Menoeroet pemandangan commissie maka kedoea matjam djalan jang ditjita-tjitakan masing² terdapat kesoe-karrannja, jang tidak moedah dihindarkan, ketjoeli kalau sekalian raad² soenggoeh² memberi bantoean semestinja. Sebab — demikianlah pendapatan commissie terseboet — bekerdja bersama-sama dengan alesan hak² sendiri memakai djalan perkoempoelan, meskipoen sebrapa djoega baiknja, tidak moedah dapat di boektikan, karena perkoempoelan itoe haroes didirikan dahoeleoe dan kemoedian statutennja (anggaran dasar) haroes dikirimkan kepada Gouverneur-Generaal oentoek minta disahkan, hal mana akan mempergoenakan tempo banjak.

Oentoek bekerdja bersama-sama menoeroet pasal 54 R. O. keberatannja terasa seperti berikoet: Rentjana-rentjananja haroes dikirimkan kepada semoea dewan kaboepaten jang ada niat hendak mendjadi anggota. Makin banjak kepala, makin banjak pikirannja. Tiap² dewan adalah hak memboeat peroebahan. Tidaklah ada

soeatoe badan, jang akan dapat mempeladjar rentjana² jang dioebah-oebah itoe soepaja memenoehi semoea keberatan, Boleh djadi oleh boepati² haroes diadakan poela persidangan ataupun antara regentschap² haroes teroes meneroes kirim-mengirim soerat dengan tidak ada berhentinja sehingga berboelan-boelan lagi waktoe jang terlampau. Dioempamakan diangkat lagi soeatoe commissie, ang haroes mempeladjar ontwerp-ontwerp jang dioebah joleh dewan² kaboepaten itoe dan kemoedian memboea poela rentjana baroe dengan memperhatikan peroebahan² nja. Soedah barang tentoe rentjana jang baroe ini hendaklah dibtjarakan lagi oleh dewan² kaboepaten. Pekerdjaän ini baroelah selesai, kalau dewan² itoe menjetoedjoei semoea. Akan tetapi tidak moestail kalau misih ada sadja beberapa dewan, jang menghendaki soepaja peratoeran itoe diatoer lain sehingga peratoeran kongsi itoe tidak djadi.

Ternjatalah, bahwa atas pendirian contrôle bureau itoe adalah beberapa keberatan, jang ta moedah dapat di linjapkanja, hal mana menjebabkan, bahwa tidak semoea raad² akan bisa menjetoedjoeinja. Alangkah baiknja disini diloekiskan djoega keberatannja dan oesoelnja beberapa fihak, jang dikemoekakan pada persidangan boepati² tanggal 28 Augustus 1932.

Menoeroet pendapatan Madjelis Koemetir regentschap Garoet maka oentoek regentschap ini tidak perloe toeroet masoek ke pedjabatan penilikan bersama-sama itoe, karena penilikan oleh Madjelis Koemetir terhadap pada pegawai jang memegang oeroesan comptabiliteit berhatsil amat baik, dan pemeriksaän kas pada sembarang waktoe oleh Madjelis Koemetir djoega mendjadi sebab hatsil pakerdjaän.

Lagi poela oleh controleur regentschap dilakoekan pemeriksaän² kas dari orang² jang diwadjabkan menerima wang pengasilan pasar, padjeg kendaraan dan padjeg andjing, dan ditjobanja djoega tempo² pemeriksaän di pasar² di tempat² rame oemoem d. s. b. Pakerdjaännja dapat diperiksa dari 5 register jang dipegang olehnja, dalam mana olehnja ditjatat segala pakerdjaännja pada tiap² hari.

Lain dari pada contrôle itoe, djoega dilakoekan pemeriksaän boekoe² tiap² tempo oleh adjunct² inspecteur dari Provincie. Kalau pemeriksaän² jang dilakoekan oleh pegawai² terseboet diatas itoe beloem menjoekeopi, karena hanya dipriksa boekoe² dan kas² sadja, maka dapatlah diperboeat permohonan kepada Gedeputeerden soepaja pegawai² inspectie itoe sementara melakoekan pemeriksaän di salah satoe regentschap dibantoean kepada boepati jaitoe soepaja boepati mempoenjai kekoesaän oentoek memberi perintah kepada adjunct-inspecteur itoe oentoek melakoekan pemeriksaänja keloear, hanya diperingatkan bahwa perginja itoe haroes disertai salah seorang lid dari madjelis koemetir, dan kalau perloe, djoega disertai oleh directeur regentschapswerken, keurmeester dan controleur regentschap.

Controle dengan tjara begini, jang sama sekali tidak mengganggoe pada kemerdekaan regentschap, sama sekali tidak ada ongkosnja atau tidak meminta keloearan loear biasa, sedeng controle jang dioesoelkan tadi sekoerang-koerangnja mempergoenakan keloearan f 2000.—

tiap² taoen.

Lagi poela diperingatkan, bahwa pedjabatan bersamasama oentoek penilikan wang, hanjalah akan dapat bekerdja lebih sampoerna dari pada controle jang sekarang dilakoekan atas nama Gedeputeerden, kalau pedjabatan itoe mempoenjai pegawai jang sama banjaknja dengan djoemblah regentschap² jang toeroet masoek. Hal itoe pada praktijnja tidak akan dapat dilakoekan, karena tentoe amat besar wang jang haroes disediakan oentoek membajar gadjih². Djadi controle jang akan dilakoekan oleh pedjabatan jang hendak di dirikan itoe tidak akan bedanja dengan controle jang sekarang dilakoekan oleh Provincie, jaitoe menoenngae gilirannja tournee, djadi sama sekali tidak dapat diharap perbaikan.

Madjelis Koemetir Kaboepaten Tjirebon pertama-toma menaroeh keberatan atas hal ongkos-ongkos, ongkos mana dengan soesah pajah dapat dibajarnja oleh Kaboepaten Tjirebon. Lagi poela Kaboepaten ini telah mendapat satoe orang jang amat tjakap dalam oeroesan administratie wang, jang soeka memberikan tenaganya oentoek regentschap² dalam daerah Tjirebon dengan ongkos tidak begitoe besar. Dengan atoeran ini dapatlah tiap² regentschap mengeloearkan wang jang djaoeh lebih ketjil. Lain dari itoe dikoeatirkan ada kedjadian jang tidak moestahil, jaitoe oleh karena ditoeroeti oleh beberapa regentschap, toeroetama oleh boepati², maka controle-kantoor jang hendak didirikan itoe merasa berdiri disebelah atas regentschap dan oleh sebab itoe lantas diberikannja roepa-roepa isjarat, jang sesoenggoehnja adalah perintah kepada regentschap dan boepati, hal mana menimboelkan keadaän² jang koerang patoet.

Lain dari itoe kami hanggap penting diterangkan djoega keberatan² dan oesoel jang telah dikemoekakan oleh Madjelis Koemetir dari Regentschap Lebak. Madjelis ini berpendapatan, bahasa dari ontwerp-statuten jang direntjanakan oleh commissie terdapat kenjataan, bahwa lebih diperhatikan pada pemeriksaän administratie, sedang disamping pemeriksaän jang sekarang dilakoekan oleh Provincie, perloe diadakan penilikan atas pakerdjaän² loear.

Dari sebab Kaboepaten Lebak adalah terhitoe regentschap ketjil, tentoe pemeriksaänja toeroetama akan dilakoekan oleh seorang assistent, jang dalam oeroesan administratie haroes dipeladjarinja dahoeloe. Pemeriksaän jang seroeapa itoe terhanggap tidak ada goenanja.

Lain dari itoe dari sebab jang haroes diperiksa itoe lekas sadja pakerdjaän pegawai regentschap, akan tetapi djoega pakerdjaän voorzitter dan madjelis koemetir maka dipertimbangkan controlenja itoe haroes dilakoekan oleh pegawai jang bebas sama sekali. Pegawai dari perkoempoelan itoe boekan pegawai jang bebas, karena marka itoe pegawai regentschap djoega.

Adapoen beja jang f 2000.— setaoen tieo tertimbang tidak sepadan dengan controle seroeapa itoe. Lagi poela Controleur dari perkoempoelan dan inspecteur dari Provincie pada oemoemnja akan melakoekan paperiksaän jang satoe roepa, djadi masing² akan priksa memriksa

pakerdjaänja mereka sendiri, sehingga bisa timboel kesoekaran antara Provincie dan perkoempoelan.

Oleh karena itoe semoeanja maka Madjelis Koemetir dari Regentschap Lebak mengoesoelkan soepaja controle itoe dilakoekan oleh Provincie seperti jang soedah berdjalani. Kepada inspecteur haroes dibantoean doea orang assistent, satoe jang berpengatahoean administratie dan satoe orang lagi mendapat pengadjaran teknik. Jang pertama hendaklah membantoe inspecteur dalam oeroesan boekoe² jang moedah, sedang assistent jang kedoea haroes diperintah memriksa pakerdjaän loear. Dari sebab inspectie itoe dapat dilakoekan lebih tjepat, maka dapatlah pada tiap² taoen diperboeat pemeriksaän lebih banjak.

Djadi ketiga pegawai tadi ialah pegawai Provincie, dan tidak tergatoeng kepada regentschap. Oentoek menoetoep ongkos² selebihnja dari sekarang ini, maka haroeslah regentschap² membajar pada Provincie. Oempama kedoea assistent ini bergadjih f 300 sampai f 500 seboelan dan f 50.— oentoek wang djalannja, maka keloearan dalam setaoen akan berdjoeumlah koerang lebih f 10.800 oentoek 18 kaboeupaten, atau f 600 oentoek tiap² kaboeupaten, djadi koerang dari $\frac{1}{3}$ nja dari begrooting ongkos perkoempoelan.

Dengan tjara demikian maka didapatkan penilikan jang lebih sampoerna.

Demikianlah keberatan² atas oesoel commissie, oleh karena mana ditjita²kan poela tusschenvorm. jang dapat kesetoejdjoennja persidangan. Adapoen tusschenvorm dengan pendek demikian.

Pegawai inspectie kantoor provincie oentoek gemeenten dan regentschappen, ditambah dengan beberapa orang pegawai, jang mempoenjai koeadjiban sebagai pegawai² seperti jang di angan² dalam pendirian federatie atau perkoempoelan. Dengan djalan ini dioepajakan soepaja oentoek lid² Raad van Beheer dan Commissarissen djangan sampai terlaloe banjak dikeloearkan wang oentoek seorang pemimpin.

Pegawai² itoe akan dibajar oleh kaboeupaten² jang toeroet masoek, dan dimaksoedkan soepaja pada waktoe melakoekan pemeriksaän, pegawai² itoe sama sekali dibantoean kepada dan haroes melakoekan perintah boepati.

Penilikan atas pegawai² ini haroes dilakoekan oleh inspecteur dari pedjabatan Provincie. Pegawai² itoe boleh diangkat oleh Gedeputeerden atapoen oleh raad² ialah madjelis² koemetir. Koeadjiban marka adalah sama dengan koeadjiban menoeroet atoeran perkoempoelan.

Pada persidangan terseboet diatas maka dipoetoekan soepaja ketiganja ontwerp dimadjoekan kepada Gedeputeerden, soepaja didapat keterangan, matjam jang mana jang tertimbang oleh madjelis ini paling baik.

Adapoen sikapnja Gedeputeerden atas soal ini dapatlah kami liat dari soeratnja pada voorzitter commissie, Boepati Meester-Cornelis. Dalam soerat ini Gedeputeerden mengemoekakan keberatan² jang haroes diperhatikan. Keberatan² itoe antara lain² disebabkan oleh karena koeadjiban melakoekan controle jang mendjadi bahagian

madjelis koemetir itoe akan berpindah kepada Provincie, dan boleh dibilang pasti akan mendjadi kekatjauan antara koeadjiban madjelis koemetir jang diperintahkan pada pasal 119 ayat 1 dan koeadjiban Gedeputeerden jang diperintahkan pada pasal 119a R. O. Keberatan² ini sekali² beloem dapat penhindarkannja, sedang terhadap pada atoeran oentoek melakoekan penilikan wang² jang didirikan bersama² oleh kaboepaten sendiri, baik dengan beralasan pada pasal 54 R. O. maoepoen dengan alasan hak sendiri (privaatrechtelijk) tidak diterangkan.

Ingatan jang dikemoekakan oleh persidangan boepati² itoe hanjalah akan ditrima oleh Gedeputeerden, kalau ihtiar lain jang sekadar sedjalan dengan ketentoean² wet, tidak terdapat.

N.B. Baiklah keberatan² dari Gedeputeerden ini kami selidiki dengan seperloenja.

(Akan disamboeng).

S.

Administratieve Jurisprudentie.

(Salinan).

7. B. G. S. 22 October 1932 No. 2846/A.

Oendang-oendang regentschap Poerworedjo tentang penarikan beja soepaja mendapat oeng boeat melawan penjakit pohon klapa, jang di namai penjakit Brachartona, tidak di sjahkan oleh Pemerintah.

Dalam vergaderingnja pada tanggal 30 November 1931 oleh regentschapsraad Poerworedjo ditetapkan satoe oendang², jang dinamakan: „Oendang² tentang pemoengoetan beja dari orang² jang ampoenja pohon² klapa.” Menoeroet poatoesannja rerseboet diatas Pemerintah tidak soeka mengesjahkan ini oendang².

Maka maksoed oendang² itoe akan menarik beja dari semoea orang² jang mempoenjai atau menggadoeh pohon klapa jang berboeah, banjakrja $\frac{1}{2}$ cent boeat seboeah pohon, setahoennja.

Dalam regentschap Poerworedjo maka tanam menanam pohon klapa adalah soeatoe peroesahaän, jang banjak didjalankan oleh orang² priboemi. Akan tetapi pohon² klapa disana banjak jang kena penjakit. Penjakit itoe ada matjam², tapi jang djahat sendiri jaitoe penjakit Brachartona. Boeat melawan penjakit ini, maka semoea daon²nja, ketjoeali jang masih terlaloe moeda, haroes diambil, laloe dibakar. Waktoenja merampas daoen² tadi, soedah tentoe banjak sekali anak² boeah jang masih ketjil² toeroet djatoh dari pohonnja, sedang toemboehnja boeah² jang baroe, masih ada lama, jaitoe di selanja tempat toemboehnja daoen² jang tidak toeroet dirampas dan jang toemboeh baroe. Demikianlah maka pendapatan boeah² klapa dalam waktoe 2 tahoen sesoedahnja perlawanan penjakit itoe didjalankan, akan banjak sekali toeroennja, sehingga bagi orang jang pohonnja digoendoeli itoe, ke-

roegian lantaran dari perlawanan penjakit itoe, akan lebbi besar dari pada keroegiannja lantaran dari penjakit sendiri, oempamanja tidak dilawan. Akan tetapi orang jang poenja pohon² lainnja, jang beloem kena penjakit tadi, laloe tidak koeatir pohonnja akan terserang penjakit itoe, sebab penjakit dipohon² kanan kirinja soedah dilinjapkan. Djadi orang² itoe jang mendapat keoentoengan dari perlawanan penjakit tadi.

Pemoengoetan beja tadi perloenja pertama soepaja bisa menggadjih seorang mantri, jang pekerdjannja akan menjelidiki adanja penjakit Brachartona itoe dan akan mendjalankan seperloenja oentoek melawan penjakit terseboeti

Selandjoetnja pendapatn beja tadi sebagian akan d. goenakan boeat mengganti keroegian pada orang² jang pohonnja digoendoeli. Kemoedian itoe beja akan digoenakan oentoek berdaja oepaja, soepaja pendapatan boeah klapa dari satoe²nja pohon bisa bertambah banjaknja (milih pohon jang baik dan berdaja soepaja bisa menambah banjaknja copra dalam satoe²nja boeah).

Akan tetapi sebagaimana soedah kami katakan diatas, Pemerintah ada keberatan boeat mengesjahkan peratoeran itoe, lantaran alasan² terseboet dibawah ini:

1. Tanam-menanam pohon klapa membawa keoentoengan boekannja hanja pada jang mempoenjai atau menggadoeh pohon² sadja, akan tetapi djoega pada banjak orang² dan badan² (persekoetoean) lain, sepertinja handelaar², toekang² membikin djalan, peroesahaän angkat angkatan barang (transportwezen). Dari itoe maka akan tidak adil, djikalau hanja mempoenjai pohon² sadja dipaksa membajar oeroenan oentoek menjentausakan peroesahaän tanam-menanam klapa itoe.
2. Poengoetan beja tadi tidak akan menambah kepertjaän rajat tentang melawannja penjakit Brachartona dengan djalan begitoe roepa; bahkan boleh diharap, bahwa lantaran peratoeran itoe, peroesahaän tanam menanam klapa akan banjak moendoernja dan rajat akan mengandoeng kebentjian pada landbouwvoorlichtingsdienst.
3. Dipandang dengan tjermijn mata politiek itoe pemoengoetan beja patoet ditolak, sebab tentoe akan menimboelkan perasaän tidak trima dikalangan rajat, sedang mereka soedah menimbang berat sekali atoerannja melawan penjakit Brachartona dengan djalan merampas daon² tadi; dari perasaänja: obatnja menimboelkan lebih banjak kesoeshan dari pada penjakitnja.
4. Didalam praktijknja akan banjak soesah boeat menetapkan dan memoengoet beja tadi. Soepaja bisa menetapkan bejanja dengan teliti, perloe mengadakan banjak pegawai, sehingga pendapatannja beloem tentoe bisa mentjoekeopi boeat menoetoep onkos jang haroes dikeloearkan. Betoel bisa djoega kedjadian dengan moerah, jaitoe djikalau pekerdjaän tadi diserahkan pada pengeroes desa, akan tetapi banjak koeatirnja akan ada kedjadian jang tidak senonoh, jang membikin soesahnja rajat (afpersing).

5. Beja itoe akan menarik oeang dari barang kepoenjaan jang telah kena padjeg landrente; djadi akan terlaloe memberatkan pikoelannya jang kena beja tadi, lebih poela kalau diperingati, bagaimana soesahnja keadaan peroesahaan tadi pada masa ini.

8. **Soerat G. S. 18 October 1932 No. 2806/B.**
Di idinkanlah sekarang pada madjelis-madjelis gecommiteerden dari regentschapsraad akan memberi soerat koeasa jang loeas (algemeene machtiging) kepada loerah-loerah desa, jang djoega djadi kepala bank desa, boeat mengadoekan penagihan di hadapan raad district dan raad kaboepaten (regentschapsgerecht) goena bank-bank desa tadi.

Menoeroet artikel 11, lid 1, sub c dari Inlandsche Gemeente-Ordonnantie (Stbl. 1906 No. 83 jis Stbl. 1913 No. 235, 1919 No. 217 dan 1928 No. 295) maka, djika tidak dapat soerat koeasa dari madjelis gecommiteerden, desa² tidak boleh mengadoekan perkara penagihan, maoepoen perkara permoelaan, biarpoe perkara appèlan (hooger beroep atau cassatie), dan djoega tidak boleh menerima dan mengakoei (berusten) penagihan dari fihak lain pada desanja atau menerima (tidak menjangkal) vonnis jang telah di ambil tentang penagihan itoe, apa bila misih ada djalan boeat mentjahari keadilan.

Lantaran ketentoean diatas ini, maka timboellah pertanjaan: „Bolehkah memberi algemeene machtiging pada kepala² desa itoe boeat mengadoekan penagihan oentoek bank-banknja desa?“

Dengan poetoesan terseboet diatas Pemerintah menjatakan pendapatannya, bahwa waktoenja menetapkan Inlandsche Gemeente-Ordonnantie, jang menetapkan itoe, dalam hatinja hanja memikirkan pada byzondere machtiging. jaitoe soerat koeasa jang berlakoe hanja boeat satoe pengadoehan sadja. djadi saben² ada perkara baroe, misti bikin lagi (Lihatlah keterangan boeat art. 11 dalam „Keterangan² tentang lahirnja dan maksoednja ordonnantie ttg. 3 Februari 1906 (Stbl. No. 83)“, termoeat dalam Bijblad No. 6576).

Djikalau ada orang jang berpendapatan, bahwa dengan alasan art. 11, lid 1, sub c dari Ordonnantie terseboet, djoega boleh memberi algemeene machtiging, maka pendapatan itoe berarti meloeaskan masoednja artikel itoe.

Akan tetapi dalam hal ini Pemerintah tidak ada keberatan, itoe maksoed diloeaskan sehingga berarti, begitoe, sebab perkataan dalam artikel tadi tida menjangkal pendapatan itoe, sedang maksoednja jang menetapkan peratoeran itoe djoega tidak maoe melarang boeat memberi algemeene machtiging tadi.

Berhoeboeng dengan keterangan² itoe, maka Pemerintah sekarang menetapkan, bahwa madjelis gecommiteerden dari regentschapsraad boleh memberi algemeene machtiging boeat mengadoekan penagihan goena bank² desa, dihadapan raad district dan raad kapoepaten (regentschapsgerecht).

Pengalaman Regentschapsraden tahoen 1932 dan pengharapan dalam tahoen 1933.

Sabagaimana toean² pembatja barangkali laloe mendjadian djemoe, kalau selaloe penoelis mengoeraikan segala kasoekaran jang kedjadian di tanah Djawa ini oemoemnja. di dalam sasoeatoe pendirian, jaitoe jang telah dialami oleh Gouvernement kita, tjabang-tjabangnja dan pakerdjaan particulieren (perdagangan dan selandjoetnja) boeat tahoen jang telah kita djalani, jaitoe tahoen 1932, hingga tiada salah lagi bila kita menamakan tahoen itoe, tahoen sial atau tahoen jang tiada sehat; akan tetapi maskipoen bagitoe oleh karena waktoe jang soekar itoe, soedah terletak di belakang kita, sedangkan hingga terbitnja tahoen ini (1933) kita masih dapat hidoep djoega, maskipoen mendjadi koeroes di dalam sasoeatoe hal, akan tetapi samoewanja itoe soedah voorby djadi penoelis dapat menjeboet djoega tahoen koeroes tetapi selamat.

Maksoed penoelis ialah hendak menerangkan apa² jang berhoeboengan dengan Regentschapsraden dengan pendoeoek oemoem jang menempati Regentschappennja,

Rata² Regentschapsraden di tanah Djawa tengah ini, dalam tahoen 1933 telah membaharoekan anggautanja, karena soedah waktoenja berganti, sedangkan pergantian ini akan bergelar pergantian jang nomer doea, djadi saharoesnja segala galanja haroes lebih baik dari samoea jang diganti.

Dengan pergantian anggouta Regentschapsraden ini, penoelis hanja dapat memadjoekan pengharapan atau ramalan, sabagaimana terseboet di bawah ini:

- A. Barangkali soedah lebih dari njata, bahasa samoea Regentschapsraden itoe di pimpin oleh Regenten, jaitoe sabagai Voorzitter, sedangkan sebagian besar anggautanja djoega terdiri dari bangsa kita Indonesia; maskipoen ada djoega anggautanja bangsa lain, oepamanja bangsa Europa atau Tiong Hwa, akan tetapi hanja sebagian ketjil sekali; kalau melihat kaadaan jang bagini, rata² dari djiwanja pendoeoek bangsa kita Indonesia merasa senang sekali dengan karoenia Regeering kita kapada pendoeoek bangsa kita Indonesia, dengan adanja Regentschapsraden itoe. Maskipoen penoelis dapat dikata saorang buitenstaander dalam hal ini, toch penoelis dapat mengira irakan, bahasa seperti kaperloeana² kita dapat diperhatikan betoel dalam raden itoe; karena seperti penoelis terangkan di atas, anggauta² itoe, jang sebagian besar terdiri dari bangsa kita Indonesia, tentoelah mengerti betoel semoea jang mendjadi kaperloeana bangsa kita sendiri, pengertian mana penoelis katakan moelai dari a sampai di z. Dari kaadaan² jang penoelis njatakan ini, penoelis hampir tiada berani mengatakan, kalau kaperloeana² bangsa kita Indonesia jang mendjadi kakoeasan Regentschapsraden itoe, hingga djadi koerang diperhatikan atau tinggal di belakang; ramalan ini penoelis mengharap dapat dipenoehi dalam tahoen 1933 ini.

- B. Saperti toean² pembatja barangkali tiada mendjadi loepa, jang dewasa ini, dalam vergaderingen Regentschapsraden dapat menggoenakan tiga bahasa, jaitoe bahasa, Olanda, Melajoe dan Djawa; soedah tentoe sadja adanja peratoeran ini diboeatnja, karana dalam raden itoe terdiri djoega dari anggauta jang tiada mengerti bahasa Olanda. Inilah penoelis mengakoei betoel dari perboeatan peratoeran ini. Akan tetapi jang penoelis ketahoei sendiri, banjak djoega anggauta bangsa Djawa oepamanja, jang pengertiannja bahasa Ollanda itoe masih djaoeh sekali dapat dinamaken tjoekeop, sedangkan dalam raden itoe, disebabkan anggauta jang penoelis maksoedkan itoe telah dapat merk bisa bitjara Ollanda; laloe terpaksa mengaloearkan atau berbitjara dalam bahasa itoe dalam raden terseboet. Boeat membitjarakan hal jang moedah², penoelis pertjaja bahasa jang penoelis maksoedkan itoe dapat mentjoekeopi kaperloeannja, akan tetapi sebaliknya kalau membitjarakan hal² jang soelit dan penting, bisa di kata **onvol-doende**, kadang² laloe mendjadi salah toebroek atau salah wessel, boeat si pembatjara sendiri tiada mengapa, tetapi kalau poatoesan jang salah toebroek menjangkoet kapada pendoeboek oemoemnja, tentoe sadja berarti keroegian jang pendoeboek oemoemnja tiada mengharapakan dengan poatoesan jang bagitoe; karana pendoeboek hanja mengatahoei beresnja sadja. Kadang² anggauta jang berbitjara bahasa Ollanda tiada tjoekeop itoe, sebab maloe bitjara pandjang, karana koewatir kalau salah, tentoe hanja „ja Mijnheer” dan „neen Mijnheer” jang dapat didengarnya.

Selandjoetnja dalam hal ini, penoelis djoega haroes menerangkan, jang ada djoega anggoutanja bangsa asing koerang dalam pengertiannja bahasa Djawa, tentoe sadja mendjadi idem. Demikian itoe soepaja Regentschapsraden itoe dapat menjoekeopi apa² jang dimaksoedkan oleh pendirian raden itoe, apa tiada baik, kalau ditentoeakan sadja misti berbitjara dalam bahasa Melajoe.

Penoelis mengatakan, jang bahasa Melajoe moedah dimengerti dan moedah dikatakan. Kadang² penoelis mendengar kabar, jang bahasa Melajoe itoe tiada menjoekeopi kaperloeannja, jang itoe terlaloe soekar menggoenakan sopan santoen, tetapi orang² jang mengatakan demikian ini, tandanja tiada tjoekeop pengartiannja dalam bahasa Melajoe. Kebetoelan sekarang ini dalam soerat menjoerat diantara Inlandsche Ambtenaren dengan Europeesche Ambtenaren masih menggoenakan bahasa Melajoe, djadi haroes disatoedjoekan dengan itoe.

- C. Sabagai pengharepan penoelis jang penghabisan dalam hal ini, jaitoe atas pergantian anggauta, soepaja anggauta lebih insjaf, jang anggauta itoe doedoe dalam raden itoe adalah merdika djadi tiada ada jang rendah tiada ada jang tinggi, karena kalau anggauta itoe masih mempoenjai pengiraan atau perasaan jang seperti penoelis katakan ini, soedah

tentoe radennja tiada beres, oempamanja anggauta jang diloeaar raad djadi Wedono, disitoe dia djoega membawa pengaroehnja Wedono itoe, bagitoe selandjoetnja; penoelis dapat mengatakan bagini, karena diloeaar raden itoe penoelis sering mendengar perkataan anggauta jang deradjaat rendah, mengatakan sajang, betoelnja saja tadi hendak kasih advies begini, tetapi sajangnja toean memberi advies begitoe, djadi saja terpaksa menoeroet. Kalau penjakit jang begini dapat mendjangkit, tentoe sadja faedahnja raden itoe sedikit sekali, di harap djoega dari pergantian tahoen 1932 ka tahoen 1933, bisa lebih baik diatoernja.

Dalam tahoen jang laloe ini (1932), kebanyakan ambtenaren B. B. masih banjak sekali jang menoeloeng atau tjampoer tangan dengan oeroesan Regentschapsraden oempamanja mengontrol leveringen batoe jang sabetoelnja dapat dikerdjakan dengan compleet oleh Regentschapspersoneel. Penoelis djoega pertjaja bahasa peratoeran ini bermaksoed baik oempamanja mendjaga saepaja tiada ada smokkelingen atau lain lagi, jang tiada mendjadikan beresnja pakerdjaan Regentschapsraden, tetapi karena pada masa ini Ambtenaren B. B. itoe soedah terlaloe banjak pakerdjaannja djadi dapatnja mengerdjakan pakerdjaan tempilan dari Regentschapsraden itoe satiadanja didjalankan dengan koerang teliti; kalau hingga kedjadian demikian ini, tentoe sadja peratoeran itoe dapat diseboet koerang baik. Sering penoelis mengadakan pertanjaan didalam hati sendiri, apa peratoeran jang bagini mendatangkan kabadjikan kapada djalannja pakerdjaan²? Orang ada mengatakan, kalau masih djoega banjak pakerdjaan² Regentschapsraden jang dihoeboengkan dengan pakerdjaannja Ambtenaren B. B. pendoeboek oemoem tiada dapat mengerti bedanja kakoeasaan Regentschapsraden dan pakerdjaan negeri jang biasa dan selandjoetnja laloe mendoega, jang pendirian Regentschapsraden tiada dapat hidoep dengan soeboernja, kadang² ada djoega jang mengatakan, behasa pendirian ini boeat Gouvernement kita masih selakoe memboeat pertjobaan. Demikian itoe pengharapan pendoeboek oemoemnja, moedah moedahan di dalam tahoen 1933 diadakan perobahan, jaitoe jang bermoksoed melebihi kakoeatannja soepaja dapat bekerdja sendirinja. Hingga sekarang ini penoelis sendiri djoega tiada dapat melemparkan sasoeatoe kakilafan kapada orang² jang masih ada menaroeh fikiran, jang sabenarnja pakerdjaan Regentschapraden itoe selakoe pembantoe dari pakerdjaan negeri jang biasa, oleh karana kalau dilihat dari Voorzitter dan anggautanja masih banjak jang terdiri dari pegawai negeri, akan tetapi kalau jang mendjalankan samoewa itoe dapat menempatkan dirinja, jaitoe jang saperti penoelis oetjapkan tadi djanganlah di dalam raden itoe membawa invloed-keambtenarennja dan djangan banjak pakerdjaan jang selaloe disampirkan kepada pakerdjaan Ambtenaren B. B. tentoe sadja pakerdjaan Regentschapsraden dan tjabang²nja dengan sigra dapat diketahoei oleh pendoeboek oemoemnja, terostama oleh pendoeboek bangsa kita Indonesia.

Barangkali sadja di antaranja Ambtenaren B. B. sendiri djoega ada jang telah ada perasaän atau pengiraan, jang pakerdjaänja jang soedah terhitoeng berat itoe, tiada selajaknja memikoel pakerdjaan jang sampiran itoe, akan tetapi sabagaimana toean-toean dapat merasakan sendiri jang perasaän itoe selaloe tinggal djadi parasaän sadja, karena mareka itoe masih ketakoetan hendak mengatakan begitoe kasoedahannja pakerdjaänja sendiri jang soedah terhitoeng berat itoe laloe tiada dapat didjalankan dengan sampoerna; kalau sampai sabegini djaoehnja, tentoe sadja karoegian itoe dipikoel oleh kadoea pihaknja, jaitoe Ambtenaren B. B. itoe dan boeahnja jang koerang sedap itoe dirasai djoega oleh pendoedoek oemoemnja

R. M. N.

PERSONALIA.

Verkozen tot:

leden van den stadsgemeenteraad van Kediri, R. Asparin en P. W. Best;

lid van den stadsgemeenteraad van Semarang, L. Cohen;

lid van den gemeenteraad van Palembang, Mr. J. H. Westerman;

lid van den stadsgemeenteraad van Blitar, W. K. M. Particulier;

lid van den stadsgemeenteraad van Malang, J. A. van Helsdingen.

Officieele Mededeelingen.

Artikelen voor het orgaan. Het bestuur heeft het honorarium der artikelen in het orgaan vastgesteld op f 10.— voor de eerste bladzijde druks, f 8.— voor de volgende bladzijde druks, f 6.— voor de daarop volgende, bladzijde druks en voor elke bladzijde druks meer f 5.—. Gedeelten eener bladzijde zullen naar evenredigheid worden gehonoreerd.

Voor correspondenties, waarbij van raadspublicaties gebruik gemaakt wordt, stelt het bestuur het honorarium vast.

Copy voor elk nummer van dit tijdschrift, dat op den 1sten der maand verschijnt, wordt ingewacht uiterlijk op den 20en der voorafgaande maand, copy voor het nummer van den 16en uiterlijk op den 5en der maand.

Het Bestuur der vereeniging voor Locale Belangen is samengesteld als volgt: G. de Raad, Voorzitter. H. J. Drost, Secretaris, F. W. M. Kerchman, Penningmeester allen te Semarang; Mr. W. H. van Helsdingen te Soerabaja, R. Slamet te Semarang, M. Soetardjo te Batavia(c), Mr. J. M. Wesselink te Medan, R. A. A. Wiranata Koesoema en Ir. J. E. A. Von Wolzogen Kühr. beiden te Bandoeng.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
455 FIFTH AVENUE
NEW YORK, N. Y.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
455 FIFTH AVENUE
NEW YORK, N. Y.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
455 FIFTH AVENUE
NEW YORK, N. Y.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
455 FIFTH AVENUE
NEW YORK, N. Y.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
455 FIFTH AVENUE
NEW YORK, N. Y.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
455 FIFTH AVENUE
NEW YORK, N. Y.